

A HTMT HÍREI

MTÜ Műhelymunkák Eszéken

2023. november 06. és 16. között az Eszéki J. J. Strossmayer Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (Horvátország) kerül sor a BTK műhelymunkáira. A workshopok témái: Walkó Ádám: Popkulturális elemek a kortárs magyar irodalomban; Delatović Sonja: A fordítás mint kulturális transzfer; Bockovac Tímea: Interkulturális nyelvi gyakorlatok...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Tanácskozás: Műszaki gyarapodás – lelki hanyatlás

Topolya Község (Szerbia) Múzeumában, 2023. november 7., 17:00 órai kezdettel kerül sor a Műszaki gyarapodás – lelki hanyatlás: hová lettetek, hová lesztek embernemesítő hagyományaink a technika előretörésével címet viselő tanácskozásra. Az eseményt a Kiss Lajos Néprajzi Társaság szervezi, és olyan összetett kérdésekre keresik a választ, mint például, hogy hogyan viselkednek az új betelepülők bárhol a Kárpát-medence magyarlakta településein?...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Koncert Eszéken

2023. november 09. 19.00-21.00 óra között, az Eszéki Kultúrközpont (Horvátország) koncert termében kerül sor a Sajba elektrofolk zenekar koncertjére. A zenekar tradicionális és elektronikus hangszereket használó, népi és modern zenei motívumokból építkező, neofolk, ethno-psybient trió a Dunakanyarból...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Konferencia: Pál Gábor, a két világháború közötti erdélyi politika kiemelkedő alakja

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Csíkszeredai Fiókegyesülete, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa és a Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar szervezésében 2023. november 10. 09.00-16.00 óra között kerül sor "Pál Gábor, a két világháború közötti erdélyi politika kiemelkedő alakja" című konferenciára. Az esemény helyszíne a Sapientia EMTE Campusa Csíkszereda (Románia)...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ VI. Nemzetközi Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Konferencia

Az VI. Nemzetközi Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Konferencia – ICEBM 2023 a romániai magyar kutatók és egyetemi oktatók által a közgazdaság- és gazdálkodástudományok területén végzett tudományos kutatómunka színvonalának és nemzetközi elismertségének növelése céljából szervezett nemzetközi konferencia, amelyre 2023. november 10. 09.30-19.00 óra között a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karán kerül sor Kolozsváron (Románia). [...] Délelőtt a plenáris ülésen három előadás hangzik el, majd délután a résztvevők a következő szekciókban mutatják be tudományos eredményeiket: Gazdasági informatika, Közgazdaságtan, Marketing, Menedzsment, Pénzügy és számvitel...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Tudomány délután Zágrábban

Ady Endre Magyar Kultúrkör, zágrábi (Horvátország) központjában kerül sor 2023. november 10. 17.00-20.00 óra között szervezett tudományos délutánra. Az eseményt Ady Endre Magyar Kultúrkör a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság és Zágráb Város Magyar Kisebbségi Tanácsa szervezi, az eseményen az MTA külső tagjai, Forró László szilárdtest fizikus, University of Notre Dame, Szkála Károly, a Ruđer Bošković kutatóintézet kutatója, illetve az MTA külső köztestületének tagjai: Petrik József és Márki Antal is részt vesznek...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Emlékezés és Emlékkonferencia a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar fennállásának 75. évfordulója alkalmából

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály (EMEÖGYSZ) megszervezi a Hetvenöt éves a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerképzés kétnapos, ünnepi megemlékezést. A rendezvény a Magyar Tudomány Napja

Erdélyben égisze alatt kerül megszervezésre 2023 november 10-11 között, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színház termében. [...] A KAB Gyógyszerésztudományi Szakbizottsága az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályával közösen egy szimpóziumot is szervez november 10-11-én, melynek témája a magyar gyógyszerészképzés 75 éves fennállása Erdélyben...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Videó: Harmincöt éves az Ungvári Nemzeti Egyetem Hungarológiai Központja

Harmincöt évvel ezelőtt, az akkori Ungvári Állami Egyetemen jött létre a Hungarológiai Központ, mely megalakulásától kezdve fontos szerepet töltött be az intézmény tudományos és oktatási életében. A központ megújulását és a jeles évfordulót ünneplendő, nemzetközi tudományos konferenciára került sor „A hungarológia aktuális kérdéseinek kutatása napjainkban” címmel. A tanácskozás plenáris ülésén előadást tartott az MTA külső tagja, Cserniczkó István, A határ mint divergáló tényező a nyelvben címmel. [...] A három ezt követő szekcióban (nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelem és néprajzi) közel ötven előadó mutatta be kutatását. [...] Lizanec Péter professzor, az Ungvári Hungarológiai Központ és a Magyar Filológiai Tanszék tiszteletbeli vezetője beszédében megköszönte Magyarország sokéves támogatását, és bizakodását fejezte ki, hogy a központ a jövőben is az egyetem tudományos életének egyik kiemelkedő központja lesz...” Forrás: KMAT.ua: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elemzés: Nem a bérek miatt tátong hatalmas szakadék a nők és férfiak között

Romániában a nemek közötti bérszakadék nagyon kicsi, míg a nemi egyenlőtlenség nagyon nagy. A hazai bérkülönbség a második legalacsonyabb az unióban, de az ország az utolsó a nemi egyenlőség ranglistáján. A nők a férfiak órabérének átlagosan a 96,4 százalékát keresik. [...] Hogyan értelmezzük ezt az ellentmondást? Az elsőre összeférhetetlennek tűnő romániai adatokról Ionela Băluță genderkutatót, a Bukaresti Egyetem Politikai Tudományok Karának professzorát, és Geambașu Réka szociológust, a Babeș-Bolyai Tudományegyetem oktatóját kérdeztem. [...] Románia aktív korú lakosságának csak 63,1 százaléka ténylegesen aktív a munkaerőpiacon. A férfiak 71,5 százalékának, míg a nők 54,4 százalékának van munkahelye. [...] Ha megnézzük a statisztikákat, kiderül, hogy a középvégzettségű, érettségivel rendelkező nők közül nagyon kevesen vannak a munkaerőpiacon, ők inkább otthon maradnak, és nevelik a gyerekeket, minthogy 2500 lejes fizetésért dolgozni menjenek...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk](#) >

Jogvesztő határidő közeledik

Az idén májusban megjelent 123-as törvény szerint a nem kollektivizált területekre, legyenek azok bel- vagy kültelkek (szántók, kaszálók, legelők) november 18-ig lehet még kérni a birtoklevél kiadását, másképp a tulajdonosok lemondhatnak róluk. A határidő közeledtére Ráduly István Kovászna megyei prefektus hívta fel a figyelmet. [...] Az új keletű kataszteri nyilvántartás szerint azok a földek, amelyekre 1991 után nincs birtoklevél kiadva, az önkormányzatok által szabadon felhasználható területnek számítanak és kioszthatók olyan – akár más megyei – igénylőknek, akiknek jogos föld visszaszolgáltatási kéréseit saját lakhelyükön nem tudták kielégíteni...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk](#) >

Gyűlöletkeltés, diszkrimináció: Vizsgálják Tîrnoveanuék úzvölgyi „mongolozását”

Gyűlöletre vagy diszkriminációra való felbujtás miatt bűnvádi eljárás folyik a nacionalista román szervezetek által az úzvölgyi katonai temetőben októberben rendezett megemlékezéssel összefüggésben, amelyen Mongóliába küldték a magyarokat – tudta meg a Krónika a Hargita megyei rendőr-főkapitányságtól. Ez már a sokadik eljárás a temetődúlásban és a magyarok elleni hergelésben élen járó Mihai Tîrnoveanuékkal szemben...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Halloween-ünneplés: Minden folyamatot globalizáció kísér, a kultúra folyamatosan változik

Ahogy a korábbi évszázadok alatt, a kultúra ma is alakul, változik, különböző hatásokra reagál, különböző elemeket épít be vagy vet ki magából – állapította meg a Krónika megkeresésére Bakos Áron néprajzkutató, a kolozsvári BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézetének egyetemi tanársegédje. A néprajzkutatót arról kérdeztünk, miként látják a néprajzkutatók a jelenséget, hogy mindenszentek és halottak napja környékén egyre nagyobb teret hódít a globálisabbá váló halloween-ünneplés Erdélyben is. [...] Amint kifejtette, meglátása szerint az ilyen kérdések megítélésében a néprajztudomány hasonló cipőben jár, mint a nyelvészet, amikor a nyelvromlás kérdése kerül szóba. [...] Bakos Áron a kérdésre válaszolva rámutatott, kicsit távolabbról nézve a kérdést, Zygmunt Bauman lengyel szociológus, filozófus megállapítása szerint az identitás és a közösség mintha ellentétben állna egymással, az identitás keresése, megalkotásának szabadsága és kényszere elképzelhetetlen a közösségek meggyengülése, széthullása nélkül...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Medvefesztivált és tudományos konferencia Tusnádfürdön

Második alkalommal szerveztek medvefesztivált és tudományos konferenciát Erdélyben. Románia első medve konferenciáját azért épp Tusnádfürdön kezdték el szervezni, mert az 1400 fős kisváros a medvék népszerű útvonalán fekszik. [...] Imecs István biológussal, a II. Tusnad Eco Bear Conf főszerzőjével, a rendezvényről beszélgettünk. [...] A szakmai nyelv az angol, és a szakmai tartalom magyarul vagy románul nem jut el a nagyvilághoz. Határozottan meg vagyunk győződve, hogy akkor tudunk hatékonyak lenni, ha kilépünk a nyelvi burokból és elkezdünk angolul beszélni. [...] Volt viszont háromnyelvű szinkrontolmácsunk. Nagyon érdekes volt számunkra, hogy a környező országok, ahonnan az előadók jöttek: Bulgária, Szlovénia, Szlovákia, Csehország, illetve Anglia, hogyan kezelik a medvekérdést, milyenek az állapotok, milyenek a megoldások...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk](#)

>

Filmesek, írók, helytörténészek találkoztak a Tranzit Házban

Az erdélyi holokauszt túlélők közül leginkább a nők írtak memoárt, akik tehetségük ellenére legtöbbször egykötetes szerzők maradtak, mondta el Tompa Andrea író, egyetemi tanár hétfő este Kolozsváron, a 26. Tranzit Napok keretében szervezett, Kolozsvár zsidó arculatai című konferencián. A találkozó az egykori Poalei Tzedek zsinagóga épületében működő Tranzit Ház egyik kiemelt eseménye, amellyel a kulturális központ évről évre igyekszik hozzátenni a város zsidóságának történeti emlékezetéhez. [...] A mozgóképek után az írás médiuma került előtérbe: Tompa Andreát, a kolozsvári deportálásokról és az erdélyi túlélők történetét is érintő Sokszor nem halunk meg című regény szerzőjét és Löwy Dániel vegyész, helytörténészt Szilágyi Gál Mihály filozófus kérdezte a történetmesélés különböző közegeiről...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk](#) >

25. Bernády Napok

1994. november 4-én nyitotta meg kapuit a Horea utcában a Dr. Bernády György Közművelődési Központ, amelyet a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány hozott létre és működtet. Az alapítvány legkiemeltebb eseménye az immár 25 éve szervezett Bernády Napok. Az idei, jubileumi rendezvényről Borbély Lászlóval, az alapítvány elnökével beszélgettünk. [...] Marosvásárhelyiek tömött gyűrüje vette körbe péntek délelőtt a szakadó esőben a Bernády György restaurált szobrát és a városépítő polgármester nevét viselő, megújult teret. [...] Bernády-emlékplakettelt ezúttal Káli Király István író, szerkesztő, a Romániai Magyar Könyves Céh alapítója és elnöke, a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár főszerzője vehette át...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Interjú: Moldovai Katalin, erdélyi filmrendező

Három kategóriában is díjazták Moldovai Katalin, erdélyi származású filmrendező első nagyjátékfilmjét a 39. Varsói Nemzetközi Filmfesztiválon. Az Elfogy a levegő cselekményét a Tordán megtörtént események ihlették, a film főbb szerepeiben pedig erdélyi színészek is feltűnnek. Moldovai Katalin rendezővel beszélgettünk az alkotói folyamatokról, a filmben megjelenő társadalmi problémákról, a forgatásról és természetesen a nemzetközi fesztiválokról is. [...] Miért esett a választás [...] a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Gimnáziumra, mint forgatási helyszínre, és több erdélyi színészre, mint a karakterek megformálóiára?...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

110 éves a kolozsvári Művész mozi – Monica Sebestyén tulajdonos az elmúlt éveket és jövőbeli terveket összegezte

Kedden ünnepelte fennállásának 110 éves évfordulóját az ARTA, azaz Művész mozi, amely jelenleg Románia legrégebbi moziterme, amely eredeti rendeltetésének megfelelően működik. 1913. október 30-án nyílt meg Egyetem-mozgó néven a Sebestyén-palotaként ismert bérházban, majd a politikai hatalomváltásoknak megfelelően Select, Maxim Gorkij és Ifjúság mozi is volt. A manapság ismert ARTA nevet 1969-ben kapta. [...] Monica Sebestyén kifejtette, azért fontos ma is moziba járni, mert az online világ térhódítása miatt egyre több dolgot csinálunk egyedül, ám a közös mozi élmény összehozza az embereket, a mozi egy tér a közös gondolkodásra és eszmecserére. A Művész moziba pedig azért érdemes ellátogatni, mert alternatív programot kínál a Kolozsváron létező választékhoz képest...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Gyász hír: Jakab Sámuel, egyetemi tanár

Október 31-én a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Kara Kertészmérnöki Tanszékének egykori oktatója, az MTA külső köztestületének tagja, Jakab Sámuel – mindannyiunk Samu bácsija – visszaadta a lelkét Teremtőjének. [...] Jakab Sámuel 1931. november 19-én született a Maros megyei Szászánadason. Egyetemi tanulmányait a kolozsvári Victor Babeş, illetve Babeş-Bolyai Tudományegyetem Földrajz-Földtan Kara fizikai földrajz szakán folytatta, talajföldrajz és felszínalaktan szakirányon. Tudományos fokozatának Bukaresten szerezte. [...] 2001-ben elkészítette a Sapientia EMTE keretében indítandó okleveles kertészmérnök-képzés engedélyeztetési dokumentációját, elindította, megszervezte a képzést, és hozzájárult az oktatói állomány kialakításához...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk](#) >

Gyászír: Lázár Irén, a Báthory-líceum igazgatója

Idén októberben, 90 éves korában meghalt Lázár Irén, az egykori 11-es matematikatanára, későbbi igazgatónője. Egy rövid, bukaresti kitérő után, a (kényszerű) nyugdíjazásáig ebben az iskolában dolgozott. [...] 1933-ban született Kolozsváron, a Bolyai Egyetemen matematika-fizika szakos oklevelet szerzett, tanári pályáját Bukarestben kezdte, majd 1957-től Kolozsváron tanított megszakítás nélkül 1993-ig. Harminchat éves tanári pályája alatt két alkalommal is vállalta a Báthory-líceum igazgatását: 1978-1986 között, majd 1990-1993 között, amikor nyugdíjba vonult...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Vargha Mihály szobrászművész, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója

Az intézményvezető és a szobrászművész harmóniában él benne, állítja Vargha Mihály. [...] Az intézményvezetést is alkotásnak tekintem: a jó szervezés, a „klaviatúra” működőképességét biztosító művészetnek. [...] Amikor a kilencvenes évek legelején megérkeztem Szentgyörgyre, hamar rá kellett jönnöm, hogy szobrászként fel kell építenem magam. De az is hamar egyértelművé vált, hogy szabadúszó művészként családot eltartani nem lehet, ebből a szempontból is ideálisnak ígérkezett a művészeti intézményvezetés és művész párosítás. Lassan három évtizede halad párban a kettő. [...] A magyar tanárok által működtetett kolozsvári szobrászképzés „megfojtása” és Jászvásárba költöztetése amúgy is politikai döntés volt, amiről én nem tehettem...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tasnádi István, a Kolozsvári Református Kollégium új iskolalelkésze

Még nincs is harmincéves, de már két egyetemi szakot elvégzett, beosztott lelkésze Kolozsvár patinás belvárosi egyházközségének, levéltári tudományos munkával is büszkélkedhet, szeptembertől pedig a Kolozsvári Református Kollégium új iskolalelkészét tisztelhetjük Tasnádi István személyében. Az ifjú iskolalelkészt a döntéséről, új tisztségével kapcsolatos gondolatairól, távolabbi terveiről kérdeztük. [...] A kollégiumban most konszolidációra van szükség: meghatározni azokat az értékeket, amelyekhez továbbra is ragaszkodunk, de olyan formát keresni hozzá, ami a megváltozott viszonyokat figyelembe veszi. [...] Hatalmas lehetőséget látok a fiatalokkal való foglalkozásban, [...] ha most azt tapasztalják, hogy az egyház komolyan veszi őket, a lelkész törődik a kérdéseikkel, akkor ez jelentősen növeli az esélyét annak, hogy később is ilyen közösséghez akarjanak tartozni...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Egy Kelet-kutatónk nyomában

Nagyon elveszítettük Barátosi Balogh Benedek Kelet-kutatót, majdnem teljesen a szülőföld, a szülőfalu pedig végképp. Az első rendszerváltás után akadt olyan lapkiadó, akit érdekelt a Kőrösi Csoma Sándorhoz hasonló személyiség, aki megyénk földjén született, bejárta Kelet-Ázsiát, és ráadásul írt is, nem is keveset, kutatásainak eredményeit kötetsorozatban adta ki. [...] Távol-keleti útjai során 1908 és 1914 között az Amur folyó alsó folyásánál élő népek, elsősorban a nanajok (goldok) körében nyelvi és néprajzi anyagot gyűjtött, a nanajok ugyanis a mandzsu-tunguz nyelvcsaládhoz tartoznak, amelyről a doktori disszertációját írta. [...] A háborús viszontagságok miatt 39 ládányi tárgyi gyűjteményének csak egy része került a budapesti Néprajzi Múzeumba...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Statisztika: November 1-től a szlovákiai nők ingyen dolgoznak

A 2023-ban már ledolgozott napokat figyelembe véve a szlovákiai nők november 1-jétől elméletileg ingyen dolgoznak, a nők átlagbére ugyanis a férfiakénak csupán a 81,2 százaléka – derül ki a Munka és Családkutató Intézet (IVPR) felméréséből...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Magyar iskolák: Az új tanévtől megint csökkent a számuk, most kettővel lett kevesebb

Két magyar iskolával lett kevesebb a 2023/2024-es tanévben, közülük az egyik teljes szervezettségű, a másik alsó tagozatos. Az elmúlt 20 év alatt a szlovákiai magyar alapiskolák egyötöde zárt be. A szlovákiai magyar iskolahálózatban jelenleg egyébként 234 magyar, illetve kétnyelvű alapiskola van. [...] Fodor Attila, a Comenius Pedagógiai Intézet vezetője szerint ez a folyamat elsősorban a gazdasági helyzet, az anyagiak miatt fel fog gyorsulni. [...] Hozzátette azt is, hogy ha csak a számokat nézzük, akkor a 29 588 magyar oktatási intézményt látogató alapiskolásunk 110 iskolában is bőven elférne...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kossányi-hét a szentpéteri alapiskolában

A Kossányi József Alapiskola és Óvoda igazgatósága az iskola névadója születésének 115. évfordulója tiszteletére egy héten át tartó ünnepségsorozattal adózott a neves pedagógus és költő emlékének. A rendezvény az iskola névadója szobrának megkoszorúzásával vette kezdetét, ahol Bukovszky János, iskolaiigazgató mondott ünnepi beszédet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Hiánypótló jubileumi emlékkönyv az Ipolyi Arnold Alapiskoláról

Az ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskola október 20-án hármask jubileumot ünnepelt. Névadója születésének 200. évfordulója mellett a magyar nyelvű oktatás visszaállításának 75., illetve az új iskolaépület átadásának 60. évfordulója alkalmából szervezték az ünnepséget. Az alkalom kapcsán egy hiánypótló kötetet is kiadott az iskola Jubileumi emlékkönyv 60 címmel. [...] Az emlékkönyv röviden összefoglalja a községben folyó oktatás történetét. Már az 1770-es évek végén működött tanító az Ipoly menti községben. [...] Az emlékkönyv az iskola számos egyetemet végzett, a közéleti és a kulturális közegekben helytálló egykori diákját szólította meg, akik örömmel osztották meg gondolataikat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Új mesejátékkal rukkolt elő a kassai Thália Színház

Nemrégiben mutatták be a Thália Színházban Csukás István és Darvas Ferenc Ágacska című zenés mesejátékát. Mi a rendezővel Illés Oszkárral és a jelmeztervezővel, Péter Krisztinával beszélgettünk. Megkérdeztük miért tartott több évig ez a próbafolyamat, miért csúfoljuk egymást kiskorunkban, miért fontos, hogy legyenek minőségi gyerekdarabok, miért rövidülnek a mesejátékok, és hogy mit idéznek a jelmezek...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: A Remény hetilap 45. száma

A Remény legújabb számában [...] a legfrissebb világegyházi és anyaországi hírek mellett részletes betekintést nyerhetünk a bodrogközi Hatfán lezajlott filokális találkozó részleteibe. [...] A Faggatózó elnevezésű rovatban az érdeklődők egy újabb beszélgetést olvashatnak, amely ezúttal Kiss Róbert komáromi esperesplébánossal, a Nagyszombati Egyházmegye általános helynökével készült. [...] A honi események közül a lap tudósít mások mellett arról, hogy miképp zajlott Czapáry-Martincsevics András „Katakombák magyarja” (Mécs László megfigyelési dokumentumai 1945-1978) című könyvének bemutatója a nagykaposi római katolikus templomban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Politikai sajtóvita: Mi lesz a szlovákiai magyar képvisellel, avagy van-e jövője az etnikai politizálásnak?

Dél-Szlovákia vezető politikai erője legyen egyszerre a magyarok pártja és a régió pártja. Ezzel a céllal minden Szlovákiában élő magyar csak egyetérthet. Vagy elegendő cél boldogulni, jól keresni, jó életkörülmények között élni? Érdemes-e magyarnak maradni, és nem követni azok példáját, akiknek csak a felmenői voltak magyarok? [...] Mindez azért, hogy erőforrásaink legyenek a szomszédban dúló háború, a gazdasági hanyatlás, a fenyegető klímakatasztrófa árnyékában a folyamatosan hullámzó veszteségérzésünk feldolgozásához. Ha mi nem tesszük meg, megteszi más. A kínálat, az extrémek irányából már most is jelentős. [...] De a Szövetség mégsem mond számukra semmit. Egészen addig, amíg le nem süllyed 3 százalék alá, vagy ismét el nem bukja az EP-választásokat...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Múltidéző: Pánszláv hazaárulóból visegrádi magyar nemzetépítő

Jozef Viktorin Ľudovít Štúr egyik leglelkesebb követője volt,, Jozef Miloslav Hurban közeli barátja, aki az 1850-es években kiadóként és szerkesztőként hamvaiból támasztotta fel a szlovák irodalmat, [...] és aki paradox módon visegrádi plébánosként a magyar királyok egykori székhelyeként szolgáló visegrádi vár magyar nemzeti emlékhellyé alakítása érdekében is a legtöbbet tette. [...] De hogyan oldható fel ez az ellentmondás, ami Jozef Viktorin jórészt Pest-Budához köthető szlovák nemzeti munkássága és Viktorin József magyar nemzeti tevékenysége között feszül?...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Kovács Attila iszlamológus, a közel keleti konfliktusról

Kovács Attila iszlamológus, religionista, a pozsonyi Komenský Egyetem Filozófiai kara Összehasonlító Vallástudomány tanszékének docense az interjúban arról beszél, milyen előzményei voltak ennek a konfliktusnak, és miért most tört ki; milyen szerepet játszott ebben az izraeli populista politika és a radikalizmus. [...] Meglehetősen bonyolultak az okai ennek a konfliktusnak, amiket ezeken a határokon belül kell értelmezni. Nagyon eltolódtak a narratívák a radikális megoldások felé, amelyek, reméljük, nem fognak bekövetkezni. [...] Viszont az izraeli válaszlépések a Hamász végét is jelenthetik. Ezt szeretné az izraeli kormány elhithetni, de az Iszlám Állam példáján is látjuk, hogy nem lehet egy ilyen szervezetet katonai eszközökkel megsemmisíteni. A Hamászt csak úgy lehetne semlegesíteni, ha megszüntetnék a létezésének az okait. Akármennyire is megsemmisíti őket Izrael katonailag, hosszú távon ez igazából nem oszt, nem szoroz...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Emléksinat Beregszászban

A trianoni békadiktátumot követően, 1923-ban jött létre a Kárpátaljai Református Egyházkerület (KRE) – a századik évfordulót emléksinat keretében méltatták október 29-én, a beregszászi református templomban, hálát adva az elmúlt száz évről. Isten ígését a 100. zsoltár alapján Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke hirdette, a zsoltárossal biztatva Kárpátalja reformátusságát. [...] Danku Gábor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület főgondnoka az önálló kárpátaljai egyház száz évvel korábbi létrejöttének körülményeiről beszélt bevezető történelmi visszatekintésében. [...] Orosz Zsolt zápszonyi, bakosi és újbátyúi református lelkész az első kárpátaljai püspök, Bertók Béla életét mutatta be előadásában. [...] Az egyházkerületet megszervező lelképásztor születésének százötvenedik évfordulóját méltatva a munkácsi református gyülekezet emléktáblát helyezett el a templom oldalán...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Teleki Pál-érdeméremmel ismerik el Dupka György kárpátaljai történész munkásságát

Dupka György történészt és a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálatot is díjjal ismerik el a Bethlen Gábor Alapítvány díjátadó ünnepségén – közölte az alapítvány kuratóriuma. [...] Dupka György kárpátaljai történész, az MTA külső köztestületének tagja munkásságát Teleki Pál-érdeméremmel ismerik el. Laudációját Szabó András mondja el...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Az 1944/45-ös megtorlás ártatlan magyar áldozataira emlékeztek

Mindenszentek és halottak napján Vajdaság-szerte kegyeletteljes megemlékezéseket tartottak az 1944/45-ös ártatlan magyar áldozatok tiszteletére. Helyszíni tudósítás Temerinből, Óbecse községből, Zentáról és Martonosról is. [...] Csütörtökön, hallottak napján emlékeztek meg Moholon az 1944/45-ben ártatlanul meghurcolt és kivégzett magyar áldozatokról a katolikus temetőben lévő emlékműnél a helyi katolikus plébánia, a Pro Communitas Civil Szervezet és a Moholi Családok Egyesülete szervezésében. [...] Horgoson több mint 70 áldozata van a partizán egységek által elkövetett megtorlásoknak. [...] Adorjánon és Kúlán is megemlékeztek...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) > [teljes cikk 5](#) > [teljes cikk 6](#) > [teljes cikk 7](#) > [teljes cikk 8](#) > [teljes cikk 9](#) >

Elhunyt Pásztor István a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke

Hatvanhét éves korában, súlyos betegség után elhunyt Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a tartományi parlament elnöke. [...] Ideiglenesen Pásztor Bálintot bízta meg a VMSZ vezetésével a párt Tanácsa. [...] Szombaton 14 órakor, a szabadkai Bajai úti temető Péits-kápolnájából búcsúztatják...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Műhelykonferencia: Színháztörténeti digitális háló

Az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken második alkalommal tartották meg a Színháztörténeti digitális háló című műhelykonferenciát a Vajdasági magyar színháztörténet című projektum kutatási eredményeinek bemutatása céljából. A projektum a magyar és az európai színháztörténet kapcsolatrendszerének feltárására és internetes keretének megjelenítésére vállalkozó Philther nemzetközi projektum része. [...] A műhelykonferenciát Toldi Éva tanszékvezető, az MTA külső köztestületének tagja nyitotta meg, őt követően Oláh Tamás projektumvezető, szintén MTA külső köztestületi tag szövegezte a Vajdasági magyar színháztörténet nevű projektumról és a Hungarológiai Közlemények 2023. évi 1., tematikus számáról, amelyben a projektum keretében készült színházi előadás-elemzések jelentek meg...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk](#) >

Interjú: Kontra Ferenc; Könyvbemutató Szabadkán

Kontra Ferenc új elbeszéléskötete széles ablakot tár a délvidéki életre, amelynek sokféle mozaikdarabja a római kortól egészen napjainkig érve hever úton-útfélen ezen a tájon, és aki be akar lépni ennek a világnak a hangulatába, bátran vegye kezébe a könyvet, megbízható és hiteles kísérőt kap a narrátor személyében, írja kritikájában Thimár Attila, a Kortárs irodalmi és kritikai folyóirat főszerkesztője. [...] A Babérkoszorú-, Márai Sándor-, Arany János- és József Attila-díjas író jelenleg Topolyán él. Huszonhárom könyve jelent meg. Munkái nyolc nyelven olvashatók, Vajdaságban viszont nyolc éve egyetlen művét sem mutatták be. Az íróval Beke Ottó kritikus, irodalomtörténész beszélget november 5-én, vasárnap, 18 órától Szabadkán a Klein House borbárba...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Előadás a 21. századi kihívásokról a gazdaságban és a társadalomban

Előadást és workshopot tartottak Újvidéken a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületében, amelynek témája a 21. századi kihívások a gazdaságban és a társadalomban volt. Bertalan Péter, a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár kutatója és a Károli Gáspár Református Egyetem tanára az előadásában rámutatott arra, hogy milyen küldetési és céljai lehetnek annak, ha napjaink politikai, gazdasági és oktatási eseményeit elemezzük...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)